

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	26 ก.พ. 2558	45	16217	3

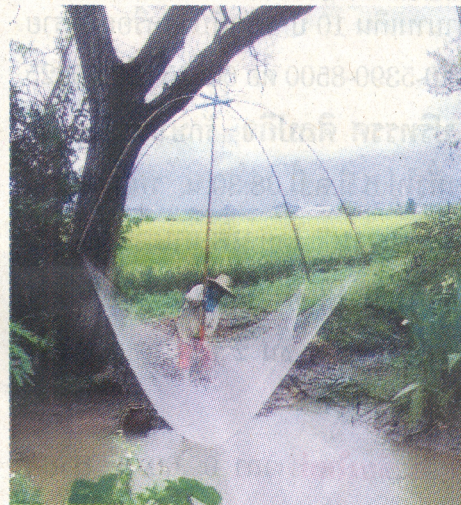
กันก้าว คนล้นนา พะยูนการทำไม้ยกจำ

เมื่อนึกพลันหยิบกล้องขึ้นมาถ่ายภาพแม่
ญิงที่กำลังยกจำหรือยกยอพอดิได้ภาพที่ชัดเจนว่ากัน
ก้าวมันใช้การได้อย่างไร ที่เป็นพะยูนภูมิปัญญาผู้
คนล้นนา ที่สามารถตัดตัดแปลงไม้ไผ่รวมมาทำกัน
ก้าวผืนจำ ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

คำว่า "ก้าว" คืออากรยกขึ้น โดยใช้ไม้

เมื่อต้องการจะไปดักปลาด้วยจำหรือ ยอ
ผู้คนต้องใช้ไม้กันก้าวสอดใส่บ่วงบนขาจำเพื่อก้าว
หรือยกผืนจำขึ้นมาจับเอาปลาที่อยู่ในจำนั้น เรียกกัน
ว่า ตกจำ

แดดอ่อนบ้ายคล้อยวันนี้ลองออกจาก
บ้านไปเดินเที่ยวตามหัวไร่ปลายนาเพื่อพักผ่อน
หย่อนใจกับบรรยากาศที่ดีแม้จะมีฝ้ามหมะบังแผ่น
ฟ้า แต่ก็มิแสงแดดอ่อนโรยส่องมาเป็นที่น่าสดชื่น
เดินไปไม่นานเห็นแม่ญิงกำลังตกจำหรือตกยออยู่
นึกได้ว่าคำว่า "คนก้าว" เด็กๆสมัยนี้คงไม่เคยเห็น
หรือแม้แต่ผู้ใหญ่บางคนอาจหลงลืมไปเสีย
แล้วกระมัง ว่ากันก้าวมันคืออะหยังสังใจจา

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	26 ก.พ. 2558	45	16217	3

เป็นเครื่องมือ หรืออาจเป็นเส้นเหล็กที่แข็งแรงเพื่อยกสิ่งของที่หนักเพื่อให้สิ่งของนั้นๆลอยขึ้นจากพื้น

กันก้าว หรือหากเป็นภาษาไทยกลางคือ คั่นยก หากเป็นภาษาวิชาการทางวิทยาศาสตร์ก็จะกล่าวว่า "คานงัด" อะไรทำนองนี้เนื้อเจ้า

กันก้าวเจ้าหรือคั่นยกยอ ต้องหาไม้ที่แข็งแรงแก่จัด เพราะต้องการความเหนียวไม่อ่อนหักง่าย ไม้ที่นิยมนำมาทำกันก้าวใส่ขาเจ้าหรือขาผีนยอคือไม้ไผ่รวกแดง เป็นท่อนยาวตามต้องการ นำใส่บ่วงบนขาทั้งสองด้านของผีนยอ เพื่อยกผีนยอขึ้นได้ทั้งผีน เพื่อยับปลาเจ้ากรรมที่ต้องเป็นอาหารคนคั่นอยู่ในผีนยอ

นี่คือการพะลุญปัญญาแต่งตัดดัดแปลง

ท่อนไม้มาใช้ในชีวิตประจำวันดีแต่เจ้า

ภาพ กันก้าว ยาวยกผีนยอ ของแหล่ง

เรียนรู้พะลุญล้านนา ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แมริม

จ.เชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...